

Història de la música catalana dels segles XIX i XX

Dades generals

Nom de l'assignatura	Història de la música catalana dels segles XIX i XX		
Tipus d'assignatura	Obligatòria		
Impartició	2n semestre		
crèdits ECTS	4		
Valor total en hores	120	Hores presencials lectives: 45	
		Altres hores presencials: 1	
		Hores per treballs dirigits (no presencials): 50	
		Hores per estudi i aprenentatge autònom: 24	
Professor/a	Anna Costal i Fornells		
Departament	Estudis Culturals i Musicals		

Prerequisits i orientacions prèvies per a cursar l'assignatura

Música i cultura I, Música i cultura II, Música i cultura III

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Consultar document general de Competències-Matèries.

Resultats aprenentatge (objectius generals)

Consultar document general de Resultats-Matèries.

Objectius concrets de l'assignatura

Diferenciar els principals estils, escoles i pràctiques musicals de la música catalana dels segles XIX i XX i analitzar-los en relació al seu context cultural immediat.

Valorar i explicar els principals moviments històrics d'activitat musical —així com els centres, escoles, compositors i intèrprets que hi han intervingut—, situant-los en el corresponent moment històric i social.

Relacionar els processos de transformació de la música catalana dels segles XIX i XX amb els canvis socials corresponents.

Situar la música catalana dels segles XIX i XX en relació a la gran varietat d'estils i línies de pensament de la música occidental d'aquest mateix període.

Conèixer els testimonis històrics i historiogràfics per a l'estudi de la música catalana d'aquest període així com les principals fonts documentals.

Blocs temàtics (continguts de l'assignatura)

Continguts conceptuals

Història i periodització de la música catalana de l'època contemporània en relació a un marc geogràfic i estètic més ampli.

Escoles i estils compositius i interpretatius i llurs processos de transformació.

Processos de classificació de les músiques en funció de criteris polítics, socials i

culturals en cada període.

Fonts documentals, objectuals i historiogràfiques específiques.

Metodologies d'investigació específicament destinades a aquest període.

Continguts procedimentals

Estudi d'activitats i productes musicals que il·lustrin els continguts conceptuals.

Anàlisi dels documents coetanis sobre l'activitat musical i el seu entorn.

Aplicació de les metodologies d'investigació específicament relacionades amb la música d'aquest període.

Ubicació de les obres i de les interpretacions en les tradicions culturals de cada moment històric i sector social.

Continguts procedimentals

Activitats d'aprenentatges i organització general de l'assignatura

Metodologia de classe i activitats principals d'aprenentatge (presencials i no presencials)

Sessions impartides pel professor amb suport sonor, textual i audiovisual (presencial).

Activitats avaluatives i de participació activa dels estudiants (presencial i no presencial).

Anàlisi crítica de documents i material audiovisual (presencial i no presencial).

Elaboració d'un treball per parelles fora de l'horari lectiu (no presencial).

Planificació de les activitats (descripció i temporalització)

Presentació de l'assignatura i avaluació inicial (1 sessió)

1. El primer romanticisme (4 sessions)

Acadèmies i balls privats a la fi de la societat galant

Diversions públiques al tombant de segle: balls, neorames i fantasmagories

Febre per l'òpera italiana

L'ofici de músic al segle XIX: cantants i músics d'orquestra

2. De la Renaixença al Modernisme (4 sessions)

Música religiosa: de les guerres liberals al Motu Proprio

Viatge a Icària: cors obrers per a la reforma social

Cançons de la terra i lieder catalans

Wagnerisme i teatre líric català

3. Del tombant de segle XX a la Guerra Civil (6 sessions)

L'interès pel simfonisme

La música de cambra

L'Associació Obrera de Concerts i l'Orquestra Pau Casals

L'Avantguarda d'entre guerres a Barcelona

El Paral·lel, la ciutat de l'espectacle

Sons «grafalluts» i semitonats: irrupció del jazz a Catalunya

4. Sota la mirada del Règim (5 sessions)

A la memòria d'un àngel i d'una guerra

L'activitat musical de postguerra: exilis, censura i represa

Joventuts Musicals, Club 49 i la Generació del 1951

El país dempeus: la Nova Cançó i els Setze Jutges

L'època daurada de les orquestres de festa major

5. Llibertats (3 sessions)

Creació d'institucions musicals catalanes durant la transició

El rock català i el neofolklore

La composició catalana dels últims anys

Exposició dels treballs de curs (4 sessions)

Prova final escrita (1 sessió)

Comentari de l'avaluació (1 sessió)

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Criteris i sistemes d'avaluació de l'assignatura

Avaluació inicial. Es realitzarà el primer dia de classe i segons els resultats pot fer variar alguna de les sessions programades.

Entrega de 5 qüestionaris. Al llarg del curs caldrà respondre 5 qüestionaris, un per a cada bloc del temari, en referència a documents diversos que es proposaran a l'aula.

Treball de curs. Vegeu: <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Viquiprojecte:Esmuc>>. Per parelles i amb presentació oral a classe.

Prova escrita. S'avaluaran tots els continguts de l'assignatura.

Participació activa a les classes.

Activitats d'avaluació i la seva relació amb la qualificació final

Activitat o registre d'avaluació	Període o moment de realització	Pes en la qualificació final
Avaluació inicial	Inici del semestre	0%
Avaluació contínua	Durant el curs	35%
Treball de curs	Durant el curs	30%
Prova escrita	Final del semestre	30%
Participació activa a les classes	Durant el curs	5%

Fonts d'informació bàsica

Bonastre, Francesc; Francesc Cortès (Coords., 2009). *Història Crítica de la Música Catalana*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. [78(460.23)(091) HIS]

Capdevila, Manuel (1964). *Eduard Toldrà, músic*. Barcelona: Aedos. [929Toldrà CAP]

Codina, Jordi; Colomer, Antoni (selecció); Gay, Joan; Pallàs, Laura; Pujol, Josep (ed., 2012). *Xavier Montsalvatge. Una estètica des de la premsa. Selecció d'assajos i crítica musical*. Girona: Diputació de Girona

Costal, Anna (ed., 2010). *Pep Ventura abans del mite: quan la sardana era un ball de moda* [catàleg d'exposició] Figueres: Museu de l'Empordà.

[398.84Ventura(061.4) PEP]

Costal, Anna; Joan Gay; Joaquim Rabaseda (2010). *La inauguració del Teatre Municipal de Girona l'any 1860. Òpera, espectacle, ciutat*. Girona: Ajuntament de Girona, Col·lecció Història de Girona n. 44. [792(460.233) COS]

Fàbregas, Xavier (1994). *La música contemporània a Catalunya. Conversa amb Josep M. Mestres Quadreny*. Barcelona: Edicions de la Magrana. [929Mestres FAB]

Guardiet, Montserrat (2006). *El teatre líric de l'Eixample*. Barcelona: Pòrtic. [792(460.235)"18" Gua]

Martorell, Oriol (1995). *Quasi un segle de simfonisme a Barcelona*. Barcelona: Beta [785.11(460.235)"1920/1970" MAR]

Mestres Quadreny, Josep Maria (2011). *Vida i obra de Robert Gerhard*. Barcelona: Centre Robert Gerhard, Col·lecció Música a Catalunya, n. 1. [BC 2011-8-23760]

Montsalvatge, Xavier (1991). *Papers autobiogràfics a l'abast del record*. Barcelona: Destino. [929Montsalvatge MON]

Piferrer, Pau (1859). *Estudios de crítica - Colección de artículos escogidos*. Barcelona: Imprenta del *Diario de Barcelona*. [Disponible a Google Llibres]

Radigales, Jaume (1998). *Els orígens del Gran Teatre del Liceu*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. [BC 946.71(082) Bib]

Valls, Manuel (1960). *La Música catalana contemporània. Visió de conjunt*. Barcelona: Selecta. [BC 2000-8-3234]
